

GEKKO PAAVILAINEN

KAKSI- SARVI- NEN

ntamo

KAKSISARVINEN

Gekko Paavilainen

KAKSISARVINEN

NTAMO
Helsinki
2023

© Gekko Paavilainen
ISBN 978-952-215-870-3

ULKOASU
Karri Harju

KANNEN KUVA
Johanna Paavilainen, *Kaksisarvinen* (2021),
öljy kankaalle

TAITTO
Göran de Kopior

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand,
Norderstedt, Saksa

NTAMO
Helsinki 2023

www.ntamo.net

LUKU 1

TOPI 1

SILLOIN

KOSKETA / REINO NORDIN

Kulta-aikaa on lapsuus, ja kuulkaa korpeimme kuiskintaa. Omaan huutoon pitäisi vastata. Ja metsän sanotaan huutavan, takaisin. Ehkä korpi on ovelampi. Se voi kertoa myös salaisuuksia, tai sitten se pitää ne itsellään, sulkee ne uumeniinsa.

Mikä on uumen. Se taitaa olla sisus, mutta se on myös kätköpaikka.

Kaikkea ei tarvitse kertoa ja huudella kylillä. Ei edes sitä, miltä tuntuu, kun kaksi poikaa esiteineinä koskettavat toistensa kehittyviä elimiä jossain kehittyvien maakuntien Suomessa tai miksei Singaporessa.

Mielenkiinto omaa kullia kohtaan on jo herännyt, ja uteliaisuus toisen, sattumalta samaa sukupuolta olevan paikkoihin on sekin havahtunut unestaan.

Joku puhuu yksisarvisesta ja yksisarvisen sarvesta. Jos joku nyt odottaa, että hän tuomitsisi moisen fantasian, niin joutuu pettymään. Hän allekirjoittaa sen oikein isolla käsi-alalla.

Se kun ei suinkaan ole pelkkää fantasiaa. Vaikka on se sitäkin. Ehkä vähän fabulointiakin.

Ei yksi kerta homoksi tee. Pieni hipelöintihän on ihan luonnollista tuon ikäisille pojille. Kaikkihan sitä tekevät. Näinhän sitä sanotaan, ja se on sukupuolisen heräämisen kirjoihinkin kirjoitettu.

Nimet kirjaan ja kirjankannet kiinni.

Osalla se jää pelkäksi murrosiän kokeiluksi, mutta osalle se on enemmän. Se on kokemus, salattu lupaus, suuri tabu, jostain mistä pitää.

Tuntuu uumilla ja uumenissa. Ehkä suorastaan munaskuissa.

Se tarkoittaa munuaisissa. Vähintään joskus tarkoitti.

Joillakin se on veressä. Se täytyy peittää, se täytyy haudata. Pelko siitä, että se on väärin, mutta silti niin oikein. Siitä ei enää puhuta. Se pitää piilottaa, vaikka kuinka tuntuisi, että se on ihan oikein ja luvallista.

Vai onko?

Hän oli käynyt viidennen luokan puoleenväliin kaupungissa. Sinä vuonna joulu jäi jotenkin kokonaan pimentoon. Äiti ja isä olivat ilmoittaneet, että pyhät menisivät muuttotouhuissa, ja kuusijuhlaa vietettäisiin sitten paremmin uudessa kodissa vaikka ensi vuoden alussa. Niin kuin Venäjälläkin tehdään. Tulkoot tammikuu ja pakkasukko ja lumityttö ja kolme

hevosta. Vai mitä kaikkea siihen itäjoulunuun tai uudenvuoden-karkeloon nyt taas kuuluikaan. Siihen vielä idemmän idän.

Häntä ajatus ei innostanut. Muutto kaupungista kirkonkylään ei houkuttanut. Kaikki kamut jäisivät kaupunkiin. Äiti oli lohduttanut, että välimatka ei ole pitkä. Hän voisi tulla ihan milloin vain moikkaamaan kavereitaan. Sitä paitsi uuteen paikkakuntaan kuului myös uusi talo.

Hän saisi paljon isomman huoneen.

Hän käytti tilaisuuttaan hyväksi ja vaati lahjaksi tietokonetta. Siitä oli puhuttu jo vuoden päivät etenemättä tekoihin. Hän vetosi nyt siihen, ettei kuitenkaan saisi ystäviä mutta voisi kuluttaa aikaa pelaamalla. Ihan kaikki, koko maailma, viimeinenkin sielu tällä pallolla oli saanut Sen Koneen jo viime jouluna. Hänelle oli sinnikkäistä aneluista huolimatta herunut vain muovinen lastenflipperi. Sitä kun aikansa pelaa, tilttaavat peli ja pelaaja.

Tässä hän nyt oli. Uuden kotipaikkansa ytimessä, kirkonkylän raitilla. Hän seisoj jalkakäytävällä ja katseli koulunpihaa. Hän oli turva-alueella. Ei vielä astunut yli kadun, joka erotti kylän sykkivän keskustan sen kihisevästä oppilaitosvyöhykkeestä. Hän mietti ja harkitsi, miten toimisi. Aikaa oli vielä yli kymmenen minuuttia, ennen kuin kello soisi, ja hänen pitäisi löytää luokkahuone numero viisi, joka kuulemma sijaitsi toisessa kerroksessa.

Joka suunnasta valui oppilaita kohti ala-astetta. Hän tunsij, että häntä katseltiin. Silti kukaan ei ottanut häneen minkäänlaista kontaktia. Mutta voi kai mustelmia saada mulkoilustakin. Hän ei halunnut mennä pihalle. Hän ei tuntenut ketään. Pienemmät koululaiset pyörivät pihalla ja huusivat. Ehkä metsä vastasi heille kuiskien, ehkä korpi kaiken taltioi.

Osa leikki lumikasan päällä kukkulan kuningasta. Isommat koululaiset olivat kokoontuneet pääasiassa tyttö- ja poikaryhmiin. Kaikki vaikuttivat iloisilta.

Tätä oli jälleennäkeminen joulun jälkeen. Kuulumiset vaihtuivat ja tieto siitä, mitä kukin oli saanut joululahjaksi. Hän ei olisi kehdannut kertoa, että hän sai vasta nyt sen toimomansa pelikoneen. Ketään tuskin olisi kiinnostanutkaan.

Ajatus tutustumisesta johonkin tuntui kammottavalta. Mieluummin linnoittautuisi oman nahkansa sisälle kuin lähtisi yrittämään jotain lähentymisten ja ystävystymisten mahdottomuuksia. Ala-aste ammotti jossain todella alhaalla.

Takana häämötti yläaste ja sen nurkalla poikajoukko tupakalla. Kaikilla oli kädet tiukasti taskuissa, rööki huulessa, päät paljaina.

Hän otti nopealla liikkeellä piponsa pois kuontaloltaan ja sulloi sen taskuunsa. Siinä seisoessaan hän tunsu, kuinka talvisaappaat alkoivat kylmetä ja kostua. Täällä oli paljon enemmän lunta kuin kaupungissa. Tiet oli aurattu, mutta jalkakäytävät tursusivat lunta. Koko matka kotoa koululle oli ollut hangessa tarpomista. Hän oli yrittänyt kävellä osan matkasta ajoradalla, mutta vähän väliä vastaan tulevat autot olivat pakottanut nousemaan takaisin jalkakäytävälle.

Hän kahlasi uuteen elämäänsä. Ei, ei puhettakaan huolettomasta liukumisesta hauskoihin seikkailuihin, myötätuulesta purjeissa ja keveydestä askelissa. Ei mitään helppoa solahdusta rentoon menoon ja letkeää laskettelua voitosta voittoon.

Lunta. Ihan liikaa lunta.

Vitun perähikiä, hän ajatteli.

Ehkä se taistelu luonnonvoimia vastaan sisuunnutti. Kun olosuhteet käyvät tarpeeksi vastaisiksi, sisikunnissa yltyy kapinamieli.

Hän ei aikonut luovuttaa. Hän veti ilmaa sisäänsä, ryhdistäytyi ja otti päättäväisesti askeleen kohti koulun pihaa.

Juuri samalla hetkellä valtava lumipallo läsähti hänen takaraivoonsa niin, että niskaan valahti satsi inhaa sohjoa.

– Tessu, hän sanoi. – Mä en jaksa enää hypätä yhtään kertaa. Ihan liian kuuma. Mennäänkö uimaan?

Hän katsoi vierellään korkeushyppypatjalla makaavaa Rekoa. Vaahtomuovikasa oli nihkeän kuuma ja nitisi joka liikkahduksella. Syrjään vain osittain vedetty päällyspressu haisi epäilyttävän myrkyllisesti helteessä.

Reko käänsi päätään ja raotti silmiään. Auringonvalo näytti läpäisevän nuorukaisen, joka oli uppoutunut suloisen laiskottelun hartaaseen toimeen.

Reko nosti kätensä suojaamaan katsettaan.

Hän makasi huohottaen vieressä. Hikikarpalot helmeilivät otsalla ja vaaleansinisen logottoman t-paidan kainalot olivat tummuneet. Rekokin taisi tuntea ne märiksi, kastuneiksi pelkästä joutilaisuudesta. Haistoi hänestä tulevan vienon hienhajun, joka leijaili patjan päällä kuin käärme.

Rekon sieraimissa se tuskin oli paha tuoksu. Siinä oli jotain mystistä. Se herätti.

– Häh? Mitä tehdään? hän kysyi uudestaan.

Sitten hän katsoi Rekoa silmiin hetken aikaa. Äkkiä hän kääntyi pois ja tähysi ylös taivaan pilvettömyyteen.

Rekon ajatus hidasteli pätsissä. Jos olisi siirtänyt päätä jonkin verran vasemmalle, olisi voinut kolauttaa kallolaan toista ohimoon. Ei sellaisiin ponnistuksiin kannattanut edes harkita lähtevänsä tässä säässä. Reko tyytyi katselemaan kaverinsa hiestä kiiltelevää profilia. Suuri, hieman kyömy ja vino nenä heitti valtavan varjon tämän poskelle.

Reko sulki silmänsä. Mietti hetken.

Vihasi häneltä samaansa lempinimeä.

Tessu.

Topi ja Tessu. Niin kuin se Disneyn piirretty. Kumpikaan heistä ei ollut edes nähnyt koko leffaa. Miksi katsookaan pätkeä, kun jo pelkkä nimi riitti vaikka mihin. Hän tiesi, ettei Reko tykännyt lempinimestä, joten hän ei käyttänyt sitä muulloin kuin heidän ollessaan kahden.

Eikä Reko voinut siitä suuttua.

Joskus hän oli livauttanut sanan vahingossa koulussa. Mutta kukaan ei ollut tajunnut mitään.

Lipsahdus ei haittaa. Vahinko ei syyllistä. Missä kastuu, siellä lipsuu. Kun joku antaa, joku saa, anteeksi.

Reko oli tehnyt komean satsin möhläyksiä. Oman osansa maailman lukemattomista vääryyksistä. Kai niistä enemmistön sai laskea hairahduksiksi, vahingoittamattomiksi erheiksi, matala-asteisiksi mokiksi.

Ja joissakin töppäilyissä oli oma hienoutensa. Tyrimisen jylhää majesteettisuutta.

Rekon heittäämä lumipallo oli tähdäty Timoon mutta osui häneen.

Aivan kuin olisi kohtalo puuttunut peliin ja sanonut tässä olen ja määrään myös. Järjestän sopivasti nuoskaa ja tulle ja tuntemattomalle vähän saman näköiset vaatteet päälle.

Reko luuli uutta poikaa Timoksi. Se oli yhtä luokkaa alempana ja siksi turvallinen kohde. Hänen lempinimensä oli Timppa ja hellittelynimensä Pimppa.

Ei.

Tämä ei ole sitä itseään. Timoa ei kiusattu eikä syrjitty. Hän osasi heittää niin huulta kuin palloa, oli sitten vastassa samanikäinen kansakunnan toivo tai jo varttuneempi köriläs. Lempi- ja hellittelynimensä hän kantoi silmää räpäyttämättä. Taisi olla kummastakin ylpeä.

Nyt Timppa oli ties missä. Pimppa oli tietymättömissä.

Pallon lentorata oli kaunis ja liikevoima riittävä, mutta se ei iskeytynyt haluttuun maaliin.

Se osui häntä takaraivoon. Häntä ja vain häntä. Ja tästä alkoi sellainen faabeli, ettei *Topi ja Tessu* voinut vetää sille ver-toja millään mittarilla.

Reko kiiruhti pyytämään anteeksi. Hän pukkasi Rekon hankeen ja kiroili kuin merimies.

Jotain syttyi Rekossa.

Reko kampesi itsensä ylös, kaapaisi tumppuunsa lunta ja hieroi tuon ihanan seoksen jääkiteitä ja kylmää ilmaa hänen naamaansa.

Jotain syttyi vastapukarissakin. Hän tarttui tulokasta talvitakin hartiapaloista niin, että rehtorin kansliassakin varmaan kuultiin kankaan repeävän kainalossa. Reko työntyi jo täyttä vauhtia uudestaan kohti hankea. Sai kuitenkin tukevan painiotteen hänen vartalostaan.

He kaatuivat yhtenä möykkynä hankeen.

Äkkiä asetelma vaihtui.

Kahakka muuttui naurunremakaksi.

He nousivat istualleen toinen toistaan auttaen.

Vuorossa olivat esittely ja kättely. Koko hoito pukka-si huvittamaan. Ensikohtaamisessa oli outoutta suurin pitoi-suuksin. Ja siinä oli jotain maagista.

Kello soitti.

Näillä kahdella ei ollut kiire. Piti löytää nietoksista hänen taskustaan tipahtanut pipokin.

Opettajan kulmat pyrkivät kurttuun lumisten poikien astuessa luokkaan myöhässä. Sitten maisteri huomasi toisen olevan upouusi lisä oppilasvahvuuteen ja nielaisi moitteet.

Hän joutui luokan edessä kertomaan itsestään. Se oli sellainen perinteinen riitti, jonka olisi vaihtanut kernaasti moitteisiin tai rajumpaanakin sapiskaan, ehkä 33 raippaan.

Häntä vaivaannutti.

Nimensä sanottuaan hän töksäytti, että oli muuttanut kaupungista. Hän kertoi myös, että tykkäsi tietokoneella pelaamisesta ja korkeushypystä. Sitten hän sai luvan mennä istumaan. Tyhjä pulpetti odotti luokkahuoneen toiseksi viimeises-sä rivissä Rekon vieressä.

Hän virnisti. Reko heitti häntä pienellä hajukumin palalla. Virnisti takaisin.

Myöhemmin Reko harsi takin revenneen kainalon huonosti kokoon, salaa äidiltään. Aina siitä eteenpäin kättä sisään pu-jottaessaan sai olla varovainen, ettei epäammattimaisesti rää-tälöity kohta olisi ratkennut uudestaan. Kasvuikä on siunaus: seuraavana talvena Reko sai uuden, kun kokoon kursittu takki jäi pieneksi.

– En mä jaksa pyöräillä, Reko tokaisi suu kuivana ja silmät kiinni. – Mennään teille pelaamaan *Zorroa*?

Äkkiä tuntui inhottava kipu rinnassa. Hän oli tehnyt Rekolle temput eli vääntänyt nänniä kierteelle. Valloittavimpaan kansanperinteeseen kuuluva sormiharjoitus nautti laajaa suosiota poikaporukassa.

Reko yritti läimäyttää kaveriaan. Hän oli kuitenkin jo kierähtänyt patjalta ali korkeushyppyriman ja juoksi täyttä häkää kohti pyöräänsä.

Reko kaappasi lippiksen floppaajien landauspaikalta ja rynnisti hänen peräänsä.

Zorroa pelattiin tietokoneella. Sen idea oli hyvin samankaltainen kuin *Bruce Leessa*, jonka he olivat aiemmin saaneet kolutuksi läpi. Pikseliukko seikkaili ruudulla kenttä kerrallaan, ja tarjolla oli yllin kyllin pompintaa, kiipeilyä ja vainolaisten väistelyä.

Pojilla oli kummallakin oma harmaa *Commodore 64*. Se oli välttämätön kapistus, hengenpelastaja. Mutta hänellä oli sen vahvistukseksi toinen tärkeä laite: väritelkkari.

Se oli pieniruutuinen ja aika surkuteltava tapaus. Se komeili kuitenkin hänen omassa huoneessaan. Rekollakin oli huoneessaan telkkari, mutta se oli mustavalkoinen. Lisäksi se oli iso, painava ja luonteeltaan usein siriseväksi salamoinniksi riehaantuva. Sitä teeveetä piti napauttaa lujasti nyrkillä tiettyyn kohtaan, oikeaan reunaan rungon kattoa, että se tokeni.

Reko yritti sopeutua väritelevisiottomuuteen. Väitti näkevänsä TV-sarjat ja elokuvat täydessä räikeydessään, vaikka katsoikin ne mustavalkoisina. Tätä hän taas ei uskonut, ja siitä tietenkin seurasi kärhämöintiä ja kinastelua. Ehkä myös nänninvääntöä puolin ja toisin.

Kummallakaan ei ollut liittää koneeseensa levyasemaa. Muutamalla koulukaverilla oli.

Se oli ihme maan päällä se. Pelit latautuivat nopeasti, siinä missä heidän kasettiasemiensa äänipäitä sai ruuvata hiki otsalla ja sitten odottaa useita tuskallisia minuutteja, alkaako peli vai ilmestyykö ruutuun pahaenteinen sanapari *Syntax Error*.

Tarkkaan ei tiedetty sen merkitystä. Jotain vittumaista se eittämättä tarkoitti.

Kasettivehkeissä oli selvät etunsa. Kaksipesäisellä pystyi kopioimaan pelejä kavereilta. Jäljenteet liikkuiivat kylällä kuin kuumiin mahdollinen kauppatavara, mutta rahaa ei sotkettu tähän vaihdantaan. Se oli jotain pyhempää.

Aina sai jännittää. Toimiko se ja hirttikö tuo, kiinni.

Parhailla C-kaseteilla saattoi olla muutama huippupeli. Viidakkorumpu pärisi taukoamatta siitä, missä oli mitäkin tarjolla. Viidakkoa ei kyllä ollut eikä rumpua. Oli lankapuhelin ja välituntien päänauonta ja iltojen suunsoitto.

Commodore 64:n kulta-aika oli nuoruuden kulta-aikaa.

Se oli saumatonta jatkoa Maijan Karman kuvittamaan *Lapsuuden kulta-aikaan*.

Tai miten tämänkin historian nyt sitten kirjoittaisi. Nuo vauvakirjat luotiin 1949, vuosi sen jälkeen, kun ihka ensimmäiset lapsilisät jaettiin Suomessa. Se järjestelmä imitoi Britanniaassa 1946 alkaen maksettua perherahaa. Ja kaiken takana oli toinen maailmansota: vuosien tappamisen ja tuhoamisen jälkeen haluttiin kasvattaa kansalaisia muuhunkin kuin verenhimoon, perustaa moderni hyvinvointiyhteiskunta.

Commodore 64 taas esiteltiin Las Vegasissa 1982. Siellä taikka koko USA:ssa ei tunneta mitään lapsilisäsystemin kaltaista vielääkään, mutta autiomaakaupungissa oli pelattu kasinoilla jo sotavuosista alkaen. Ainakin kaksi *Commodore 64:n*

kehitelleistä nerokkaista insinööreistä syntyi pian rauhan saamisen jälkeen.

Eiköhän tästä seuraa tasan yksi asia. *Commodore 64* saattoi olla Nevadassa tuota ja tätä, mutta Suomessa se oli osa Maija Karmaa ja sosiaalivaltiota.

Pitäisiköhän historianankirjoitus jättää tähän ja pitäytyä hänen stoorissaan.

Hän oli hän. Ja hänen vanhempansa olivat pidettyjä. Tosin isää Reko ei useasti nähnyt.

Mies oli jonkinlainen kaupparatsu ja paljon pois kotoa. Äiti oli paljon kotona, teki aamuvuoroa kylän T-kaupassa.

Reko piti puotiketjun sinivalkoisista tuotteista. Ja kaikki uskoivat sen mainoslauseeseen ”Hyvän ruoan puolesta”.

Sinivalkoiset olivat ilmeisestikin samaa kamaa kuin muutkin. Ne oli vain pakattu yksinkertaisiin kaksivärisiin pak-kauksiin.

Nerokkuutta se oli sekin.

Reko luotti varsinkin sinivalkoisiin lakritsipaloihin.

Laku maistui parhaalta, kun sen onki käteensä ja vei suuhunsa pussista, jossa oli valkoisella pohjalla sininen teksti: LAKRITSIPALOJA. Ei mitään ”Roope-sedän kolikoita” tai Ant-hon Bergin suklaaluomuksia. Ja LAKRITSBITAR, sanoi käännös.

Siihen ei ollut mitään lisättävää. Siitä ei voinut poistaa mitään.

Hänen kotonaan oli kasapäin sinivalkoisia tuotteita.

Kaverille ne edustivat myös eksotiikkaa. Rekon perhe nimittäin asioi osuuskaupassa.

Pienellä paikkakunnalla piti valita puolensa. T-kauppa-ihminen ei ollut Osula-ihminen eikä Osula-ihminen ollut T-kauppaihminen.

Reko kertoi hänelle yhden pimeän hetkensä. Pienempänä, itse asiassa tasan 20 kuukautta aiemmin, oli tullut näpistetyksi T-kaupasta *Musta aukko* -elokuvan keräilypurukumipakkauksia.

Motiivi ei ollut taloudellinen hyöty eikä rikolliseen elämäntavan ihannointi. Vaikutin oli paljon jalompi: täydellisydentavoittelu. Tai velvollisuudentunto. Kumpi vain, jalo motiivi kumminkin.

Samasta eksoottisesta kaupasta oli aiemmin saatu *Musta aukko* -keräilyvihko. Saatu, ei ostettu, saatu aivan ilmaiseksi. Ja siihen pystyi keräämään 120 kappaletta tästä Disney-rainasta otettua tarrakuvaa.

Kyllä se piti saada kootuksi. Kunnon kansalainen otti vihkon täyttämisen pääasialliseksi huolekseen koko tämän-puoleisessa elämässä.

Paketti ei maksanut kuin parikymmentä penniä. Se sisälsi yhden levymäisen purkan ja yhden tarran. Reko anasti niitä yhteensä neljä. Toisin laskien rosvo rosvoisi kahdeksan asiaa: neljä levypurukumia ja neljä tarraa. Kyllä voro tiesi, että jo kolmannen pakkauksen kohdalla siirryttiin pihistyksestä suurvarkauteen. Mutta tehtävä – ja se vihko – oli täytettävä.

Hellas lopetti purukumin valmistamisen kesken Rekon urakan. Se oli väärin. Se oli huomattavasti vääremmin kuin ostosten vieminen ohi kassan.

Sitä paitsi sen tuotteen väitettiin olevan salmiakkia. Ja kuitenkin se oli pahaa, eikä maistunut salmiakille. Enemmänkin siinä oli anismainen vivahdus. Se vasta väärin olikin.

Maku hävisi nopeasti. Koska se oli paha, tämä oli hyvä. Toisaalta koko homma oli petosta, johon verrattuna luvaton kaupasta vieminen oli sangen pieni synti.

”Sarvet eivät aina esiinny pareittain. Sarvia voi joskus olla yksikin. Yksisarvinen saattaa kuitenkin tavata vertaisensa. Mitä siitä syntyy, sanomista ainakin, kaksi yksisarvista.”

Gekko Paavilaisen *Yksisarvinen* (ntamo 2020) voitti puolelleen lukijat ja kriitikot. Sen minäkertojaa ei voinut kukaan vastustaa. Nyt Reko ja hänen läheisensä pääsevät uuteen hurjaan vauhtiin romaanissa *Kaksisarvinen*.

ntamo

ISBN: 978-952-215-870-3

9 789522 158703

www.ntamo.net